EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 23.5.2022.
COM(2022) 609 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Grieķijas 2022. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Grieķijas 2022. gada stabilitātes programmu

{SWD(2022) 609 final} - {SWD(2022) 640 final}

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Grieķijas 2022. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Grieķijas 2022. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu[1] un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību[2], un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241[3], ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms, stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. Atveseļošanas un noturības mehānisms nodrošina finansiālu atbalstu reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi radot Savienības finansētu fiskālo stimulu. Tas sekmē ekonomikas atveseļošanu un ilgtspējīgu un izaugsmi veicinošu reformu un investīciju īstenošanu, jo īpaši zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai, līdztekus stiprinot dalībvalstu tautsaimniecību noturību un potenciālo izaugsmi. Vidējā termiņā un ilgtermiņā tas palīdz arī stiprināt publisko finanšu ilgtspēju un sekmēt izaugsmi un darbvietu radīšanu. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktu 2022. gada [XX]. jūnijā [tika] atjaunināta katrai dalībvalstij paredzētā maksimālā finanšu iemaksa no Atveseļošanas un noturības mehānisma.

(2) Komisija 2021. gada 24. novembrī pieņēma gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2022. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu.

---

1 OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

2 OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

Pētījumā bija pienācīgi ņemta vērā Portu 2021. gada maija sociālajā samitā atkārtoti nostiprinātā kopīgā apņemšanās turpināt īstenot Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija izsludināja 2017. gada 17. novembrī. Eiropadome 2022. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījuma prioritātes apstiprināja 2022. gada 25. martā. Komisija 2021. gada 24. novembrī uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma arī brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Grieķija bija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām būs jāizstrādā padziļinātais pārskats[4]. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, kuru Padome pieņēma 2022. gada 5. aprīlī, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2022. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana un kuru Padome pieņēma 2022. gada 14. martā.

(3) Krievijas iebrukums Ukrainā globālās pandēmijas izskaņā ir būtiski mainījis ģeopolitisko un ekonomisko kontekstu. Iebrukuma ietekme uz dalībvalstu tautsaimniecībām izpaužas, piemēram, kā augstākas enerģijas un pārtikas cenas un vājākas izaugsmes izredzes. Enerģijas cenu pieaugums īpaši smagi skar visneaizsargātākās mājsaimniecības, kuras ir nonākušas enerģētiskajā nabadzībā vai kurām tā draud. Turklāt Eiropas Savienībā ierodas nepieredzēti daudz cilvēku, kuri bēg no Ukrainas. Šajā sakarā 2022. gada 4. martā pirmo reizi tika piemērota Pagaidu aizsardzības direktīva[5], pārvietotajām personām no Ukrainas piešķirot likumīgas uzturēšanās tiesības Eiropas Savienībā, kā arī piekļuvi izglītībai un apmācībai, darba tirgum, veselības aprūpei, mājoklim un sociālajai palīdzībai.

(4) Ievērojot strauji mainīgo ekonomisko un ģeopolitisko situāciju, 2022. gada Eiropas pusgadā atsāksies ekonomikas un nodarbinātības politikas vispusīga koordinācija, kura līdztekus tiks pielāgota, ņemot vērā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanu saistītās prasības, kā skaidrots 2022. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā. Lai īstenotu Eiropas pusgada politikas prioritātes, ir svarīgi īstenot pieņemtos atveseļošanas un noturības plānus, jo ar šiem plāniem paredzēts īstenot visus 2019. un 2020. gada Eiropas pusgada ciklos sniegtos konkrētām valstīm adresētos ieteikumus vai to būtisku daļu. Papildus konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem, kas pieņemti līdz mainītā atveseļošanas un noturības plāna iesniegšanas dienai, šo plānu pārskatīšanā, atjaunināšanā vai grozīšanā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 14., 18. un 21. pantu joprojām vienlīdz aktuāli ir arī 2019. un 2020. gadā konkrētām valstīm adresētie ieteikumi.

(5) Vispārējā izņēmuma klauzula darbojas kopš 2020. gada marta[6]. Komisija savā 2021. gada 3. marta paziņojumā[7] izklāstīja viedokli, ka lēmums par vispārējās izņēmuma klauzulas deaktivēšanu vai turpmāku piemērošanu būtu jāpieņem vispārēja ekonomikas stāvokļa novērtējuma ietvaros, kurā būtisks kvantitatīvais kritērijs ir ekonomiskās aktivitātes līmenis ES vai eurozonā salīdzinājumā ar pirmskrīzes līmeni (2019. gada beigās). Paaugstināta nenoteiktība un spēcīgi lejupvērsti riski, kas skar

---

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

5 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2022/382 (2022. gada 4. marts), ar ko Direktīvas 2001/55/EK 5. panta nozīmē konstatē no Ukrainas pārvietoto personu masveida pieplūduma esamību un nosaka pagaidu aizsardzības ieviešanu (OV L 71, 4.3.2022., 1. lpp.).

6 Komisijas paziņojums Padomei par Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējās izņēmuma klauzulas iedarbināšanu (COM(2020) 123 final, Briselē, 20.3.2020.).

7 Komisijas paziņojums Padomei "Apritējis gads kopš Covid-19 uzliesmojuma: fiskālās politikas atbildes pasākumi" (COM(2021) 105 final, Briselē, 3.3.2021.).

ekonomikas perspektīvu saistībā ar karu Eiropā, nepieredzēts enerģijas cenu kāpums un ieilguši piegādes ķēdes darbības traucējumi rada apstākļus, kuru dēļ ir attaisnojami Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējās izņēmuma klauzulas darbību pagarināt arī attiecībā uz 2023. gadu.

(6) Ievērojot pieeju, kas izklāstīta Padomes 2021. gada 18. jūnija atzinumā par 2021. gada stabilitātes programmu, fiskālo nostāju pašlaik vislabāk var izmērīt kā izmaiņas primārajos izdevumos (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus), neierēķinot ar Covid-19 krīzi saistītos pagaidu ārkārtas pasākumus, bet ietverot no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citu ES fondu neatmaksājamā atbalsta (dotācijām) finansētos izdevumus, attiecībā pret vidēja termiņa potenciālo izaugsmi[8]. Papildus atzinumam par vispārējo fiskālo nostāju, novērtējot, vai valsts fiskālā politika ir piesardzīga un vai tās struktūra spēs nodrošināt ilgtspējīgu atveseļošanu, kas būtu saskanīga ar zaļo un digitālo pārkārtošanos, uzmanība tiek pievērsta arī izmaiņām valsts finansētajos[9] primārajos kārtējos izdevumos (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus un ar Covid-19 krīzi saistītos pagaidu ārkārtas pasākumus) un investīcijās.

(7) Komisija 2022. gada 2. martā pieņēma paziņojumu, kurā sniegtas plašas norādes par fiskālo politiku 2023. gadā un kura mērķis ir atbalstīt dalībvalstu stabilitātes un konverģences programmu sagatavošanu un tādējādi stiprināt politikas koordināciju[10]. Pamatojoties uz 2022. gada ziemas prognozes makroekonomisko perspektīvu, Komisija atzīmēja, ka piemērota šķistu pāreja no kopējās atbalstošās fiskālās nostājas 2020.–2022. gadā uz kopumā neitrālu kopējo fiskālo nostāju 2023. gadā, vienlaikus saglabājot gatavību reaģēt uz mainīgo ekonomisko situāciju. Komisija paziņoja, ka fiskālie ieteikumi 2023. gadam arī turpmāk būtu jādiferencē starp dalībvalstīm un tajos būtu jāņem vērā iespējamā pārrobežu blakusietekme. Komisija aicināja dalībvalstis atspoguļot norādes savās stabilitātes un konverģences programmās. Komisija apņēmās cieši uzraudzīt ekonomikas norises un pielāgot savas politikas norādes pēc vajadzības un ne vēlāk kā savā pusgada pavasara paketē, kas sagatavota 2022. gada maija beigās.

(8) Attiecībā uz 2022. gada 2. martā sniegtajām fiskālajām norādēm fiskālajos ieteikumos 2023. gadam ir ņemta vērā ekonomikas perspektīvas pasliktināšanās, paaugstinātā nenoteiktība un papildu lejupvērstie riski, kā arī augstāka inflācija salīdzinājumā ar ziemas prognozi. Ņemot vērā šos apsvērumus, fiskālajai reakcijai ir jāpalielina publiskās investīcijas, kas sekmēs zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, un jāsaglabā visneaizsargātāko mājsaimniecību pirktspēja, lai mīkstinātu enerģijas cenu kāpuma ietekmi un palīdzētu ierobežot inflācijas otrreizējās ietekmes spiedienu, izmantojot mērķtiecīgus un pagaidu pasākumus; fiskālajai politikai arī turpmāk jābūt dinamiskai, lai pielāgotos strauji mainīgajiem apstākļiem, un dažādās valstīs tā ir jādiferencē atkarībā no to fiskālā un ekonomiskā stāvokļa, tostarp ņemot vērā krīzes ietekmi uz tām un pārvietoto personu pieplūdumu no Ukrainas.

(9) Grieķija savu nacionālo atveseļošanas un noturības plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai 2021. gada 27. aprīlī. Komisija atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam novērtēja atveseļošanas un noturības

---

8 Aplēses par fiskālo nostāju un tās komponentiem šajā ieteikumā ir Komisijas aplēses, kas balstītas uz pieņēmumiem, kuri ir Komisijas 2022. gada pavasara prognozes pamatā. Komisijas vidēja termiņa potenciālās izaugsmes aplēsēs nav iekļauta to reformu pozitīvā ietekme, kas paredzētas atveseļošanas un noturības plānā un var paātrināt potenciālo izaugsmi.

9 Nefinansē no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām un citiem ES fondiem.

10 Komisijas paziņojums Padomei "Fiskālās politikas norādes 2023. gadam" (COM(2022) 85 final, Briselē, 2.3.2022.).

plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas. Padome 2021. gada 6. jūlijā pieņēma lēmumu par Grieķijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu[11]. Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Grieķija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes īstenošanas lēmumā. Apmierinoša izpilde nozīmē arī to, ka nav bijis regresa attiecībā uz iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.

(10) Grieķija saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 4. pantu 2022. gada 30. aprīlī iesniedza savu 2022. gada valsts reformu programmu un 2022. gada 29. aprīlī – savu 2022. gada stabilitātes programmu. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus. Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 27. pantā, 2022. gada valsts reformu programma atspoguļo arī Grieķijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā.

(11) Komisija 2022. gada ziņojumu par Grieķiju publicēja 2022. gada 23. maijā[12]. Tajā bija novērtēts, kā Grieķija ir īstenojusi tai adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma 2019., 2020. un 2021. gadā, un uz atveseļošanas un noturības rezultātu pārskata pamata bija aplūkots, kā Grieķija īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Balstoties uz šo analīzi, ziņojumā par valsti bija norādīti trūkumi attiecībā uz tādu problēmjautājumu risināšanu, kuri nav ietverti vai ir tikai daļēji ietverti atveseļošanas un noturības plānā, kā arī jauni un nupat iezīmējušies problēmjautājumi, tai skaitā sakarā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā. Tajā bija arī novērtēts Grieķijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un ES pamatmērķu sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā, kā arī progress ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

(12) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu izstrādāja padziļināto pārskatu par Grieķiju un rezultātus publicēja 2022. gada 23. maijā[13]. Komisija secināja, ka Grieķijā pastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Neaizsargātība ir saistīta ar lielu valdības parādu, nepilnīgu ārējo līdzsvarošanu un lieliem ieņēmumus nenesošiem aizdevumiem zemas potenciālās izaugsmes un augsta bezdarba līmeņa kontekstā.

(13) 2022. gada 23. maijā Komisija nāca klajā ar ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu. Šajā ziņojumā tika analizēts Grieķijas budžeta stāvoklis, jo tās vispārējās valdības budžeta deficīts 2021. gadā pārsniedza Līgumā noteikto atsauces vērtību 3 % no IKP. Ziņojumā secināts, ka deficīta kritērijs nav izpildīts. Ievērojot 2022. gada 2. marta paziņojumu, Komisija 2022. gada pavasarī neierosināja sākt jaunas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras, bet 2022. gada rudenī tā no jauna novērtēs, vai būtu jāierosina šo procedūru sākšana.

(14) 2020. gada 20. jūlijā Padome ieteica Grieķijai, ievērojot vispārējo izņēmuma klauzulu, 2020. un 2021. gadā veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai efektīvi vērstos pret pandēmiju, stiprinātu ekonomiku un atbalstītu tās turpmāko atveseļošanu. Tā arī ieteica Grieķijai, kad to pieļaus ekonomiskie apstākļi, īstenot fiskālo politiku, kuras mērķis ir panākt piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli un nodrošināt parāda

[11] Padomes Īstenošanas lēmums (2021. gada 6. jūlijs) par Grieķijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 10152/2021).

[12] SWD(2022) 609 final.

[13] SWD(2022) 630 final.

atmaksājamību, vienlaikus veicinot investīcijas. Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem 2021. gadā Grieķijas vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās no 10,2 % no IKP 2020. gadā līdz 7,4 % no IKP 2021. gadā. Grieķijas fiskālās politikas reakcija atbalstīja ekonomikas atveseļošanu 2021. gadā, savukārt pagaidu ārkārtas atbalsta pasākumu apmērs samazinājās no 7,6 % no IKP 2020. gadā līdz 7,2 % 2021. gadā. Grieķijas 2021. gadā veiktie pasākumi atbilst Padomes 2020. gada 20. jūlija ieteikumam. Valdības 2020. un 2021. gadā noteiktie diskrecionārie budžeta pasākumi ir pagaidu pasākumi vai atsvērti ar kompensējošiem pasākumiem. Pēc *Eurostat* validētajiem datiem, vispārējās valdības parāds 2021. gadā bija 193,3 % no IKP.

(15) 2022. gada stabilitātes programmas budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs par 2022. gadu ir piesardzīgs un par 2023. gadu – labvēlīgs. 2022. gada stabilitātes programmā prognozēts, ka reālais IKP 2022. gadā pieaugs par 3,1 % un 2023. gadā – par 4,8 %. Salīdzinājumam – Komisijas 2022. gada pavasara prognozē norādīts, ka reālā IKP pieaugums 2022. gadā būs augstāks (3,5 %) un 2023. gadā – zemāks (3,1 %). Atšķirību starp prognozēm galvenokārt nosaka dažādie pieņēmumi par ES līdzekļu apguves tempu, kā arī par militārās agresijas ietekmi, jo īpaši uz privāto patēriņu. Valdība savā 2022. gada stabilitātes programmā plāno, ka nominālais deficīts samazināsies līdz 4,4 % no IKP 2022. gadā un līdz 1,4 % 2023. gadā. Samazinājums 2022. gadā galvenokārt atspoguļo notiekošo ekonomiskās aktivitātes atveseļošanos un lielākās ārkārtas pasākumu daļas atcelšanu. Saskaņā ar programmu sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2022. gadā krietni samazināsies līdz 180,2 % un 2023. gadā kritīsies līdz 168,6 %. Pamatojoties uz prognozes termiņa datumā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisijas 2022. gada pavasara prognozē paredzēts, ka valdības budžeta deficīts 2022. un 2023. gadā būs attiecīgi 4,3 % un 1,0 % no IKP. Tas aptuveni atbilst 2022. gada stabilitātes programmā prognozētajam deficītam. Neraugoties uz reālā IKP pieauguma atšķirībām, Komisijas 2022. gada pavasara prognozē pieņemts, ka cenu un algu pieaugums būs dinamiskāks gan 2022., gan 2023. gadā, līdz ar to plānoti augstāki ieņēmumi no iedzīvotāju ienākumiem. Komisijas 2022. gada pavasara prognozē plānota augstāka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP: 185,7 % 2022. gadā un 180,4 % 2023. gadā. Šī atšķirība ir izskaidrojama ar atšķirībām aplēsēs par starpību starp skaidras naudas un uzkrājumu fiskālajām bilancēm, kā arī ar atšķirīgiem pieņēmumiem par neto finanšu aktīvu uzkrāšanu.

Pamatojoties uz Komisijas 2022. gada pavasara prognozi, potenciālās izlaides vidēja termiņa pieauguma aplēse ir –0,3 % (10 gadu vidējais rādītājs). Tomēr šajā aplēsē nav iekļauta to reformu ietekme, kas paredzētas atveseļošanas un noturības plānā un var palielināt Grieķijas potenciālo izaugsmi.

(16) Valdība 2022. gadā pakāpeniski atcēla lielāko daļu pasākumu, kas veikti, reaģējot uz Covid-19 krīzi, – tiek prognozēts, ka pagaidu ārkārtas atbalsta pasākumu apmērs samazināsies no 7,2 % no IKP 2021. gadā līdz 1,8 % 2022. gadā. Valdības budžeta deficītu ietekmē pasākumi, kuri pieņemti, lai novērstu enerģijas cenu pieauguma ekonomisko un sociālo ietekmi, un kuru apjoms Komisijas 2022. gada pavasara prognozē tiek lēsts 1,1 % apmērā no IKP 2022. gadā un bez fiskālās ietekmes 2023. gadā, jo tos plānots pakāpeniski izbeigt[14]. Šo ietekmi uz deficītu daļēji kompensē augstāki ieņēmumi no emisiju kvotām. Šie pasākumi galvenokārt ietver

[14] Šie skaitļi atspoguļo kopš 2021. gada rudens veikto pasākumu gada budžeta izmaksu līmeni, ietverot kārtējos ieņēmumus un izdevumus, kā arī – attiecīgā gadījumā – kapitālizdevumu pasākumus.

subsīdijas enerģijas patērētājiem, sociālos pārvedumus trūcīgākajām mājsaimniecībām un transporta pakalpojumu netiešo nodokļu samazinājumu. Par šiem pasākumiem tika paziņots, ka tiem ir pagaidu raksturs. Pēc Grieķijas stabilitātes programmas iesniegšanas un Komisijas 2022. gada pavasara prognozes termiņa datuma valdība paziņoja par jaunu pasākumu kopumu 2022. gadam, kuru mērķis ir pievērsties enerģijas cenu kāpuma sekām. Tomēr, ja enerģijas cenas saglabāsies augstas arī 2023. gadā, dažus no šiem pasākumiem varētu turpināt. Valdības budžeta deficītu ietekmē arī izmaksas, kas saistītas ar pagaidu aizsardzības piedāvāšanu pārvietotajām personām no Ukrainas; šīs izmaksas Komisijas 2022. gada pavasara prognozē tiek prognozētas 0,1 % apmērā no IKP 2022. gadā un 0,1 % apmērā no IKP 2023. gadā[15].

(17) Padome 2021. gada 18. jūnijā ieteica Grieķijai[16] 2022. gadā izmantot Atveseļošanas un noturības mehānismu, lai finansētu papildu investīcijas atveseļošanas atbalstam, tajā pašā laikā turpinot piesardzīgu fiskālo politiku. Turklāt tai būtu jāsaglabā valsts finansētās investīcijas. Tā arī ieteica Grieķijai, kad to pieļaus ekonomiskie apstākļi, īstenot fiskālo politiku, kuras mērķis ir panākt piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli un nodrošināt fiskālo ilgtspēju vidējā termiņā, un vienlaikus veicināt investīcijas, lai vairotu izaugsmes potenciālu.

(18) Pamatojoties uz Komisijas 2022. gada pavasara prognozi un ņemot vērā Grieķijas 2022. gada stabilitātes programmā iekļauto informāciju, 2022. gadā tiek prognozēta atbalstoša fiskālā nostāja –3,3 % apmērā no IKP[17]. Grieķija plāno saskaņā ar Padomes ieteikumu turpināt atbalstu atveseļošanai, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānismu, lai finansētu papildu investīcijas. Tiek prognozēts, ka no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām un citiem ES fondiem finansēto izdevumu pozitīvā ietekme uz ekonomisko aktivitāti palielināsies par 0,2 IKP procentpunktiem salīdzinājumā ar 2021. gadu. Tiek prognozēts, ka valsts finansētajām investīcijām 2022. gadā būs ekspansīva ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 0,8 procentpunktiem no IKP[18]. Tādējādi Grieķija plāno saglabāt valsts finansētās investīcijas, kā ieteikusi Padome. Vienlaikus plānots, ka valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot jaunos ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2022. gadā būs ekspansīva ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 2,2 procentpunktiem no IKP. Šī ievērojamā ekspansīvā ietekme ietver papildu ietekmi (0,6 % apmērā no IKP), ko rada pasākumi ar mērķi novērst enerģijas cenu pieauguma ekonomisko un sociālo ietekmi, kā arī izmaksas (0,1 % apmērā no IKP), kas saistītas ar pagaidu aizsardzības piedāvāšanu pārvietotajām personām no Ukrainas, un tiek prognozēts, ka arī pensiju izdevumu un sociālo pabalstu palielinājums veicinās (0,6 % apmērā no IKP) neto kārtējo izdevumu pieaugumu. Komisijas prognozē norādīts, ka šos pasākumus pilnībā neatsvērs kompensējoši pasākumi.

---

15 Tiek pieņemts, ka kopējais no Ukrainas uz ES pārvietoto personu skaits līdz 2022. gada beigām pakāpeniski sasniegs 6 miljonus, un viņu ģeogrāfiskais sadalījums tiek lēsts, pamatojoties uz esošās diasporas lielumu, uzņemošās dalībvalsts iedzīvotāju skaita relatīvo apmēru un no Ukrainas pārvietoto personu faktisko sadalījumu visā ES, kāds tas bija 2022. gada martā. Budžeta izmaksas uz vienu personu aplēstas, balstoties uz Komisijas Kopīgā pētniecības centra mikrosimulācijas modeli *Euromod,* ņemot vērā gan naudas pārvedumus, uz kuriem šie cilvēki var būt tiesīgi, gan pabalstus natūrā, piemēram, izglītību un veselības aprūpi.

16 Padomes Ieteikums (2021. gada 18. jūnijs), ar ko sniedz Padomes atzinumu par Grieķijas 2021. gada stabilitātes programmu (OV C 304, 29.7.2021., 33. lpp.).

17 Negatīvs (pozitīvs) rādītājs nozīmē, ka primāro izdevumu pieaugums (samazinājums) pārsniedz ekonomikas izaugsmi vidējā termiņā, un liecina par ekspansīvu (bremzējošu) fiskālo politiku.

18 Tiek prognozēts, ka citiem valsts finansētajiem kapitālizdevumiem būs ekspansīva ietekme, kas atbilst 0,1 procentpunktam no IKP.

(19) Komisijas 2022. gada pavasara prognozē fiskālā nostāja 2023. gadā tiek prognozēta +1,5 % apmērā no IKP, pieņemot, ka politika nemainīsies[19]. Tiek paredzēts, ka Grieķija 2023. gadā turpinās izmantot Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijas, lai finansētu papildu investīcijas atveseļošanas atbalstam. Tiek prognozēts, ka no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām un citiem ES fondiem finansēto izdevumu pozitīvā ietekme uz ekonomisko aktivitāti samazināsies par 0,3 IKP procentpunktiem salīdzinājumā ar 2022. gadu, atspoguļojot jauna pārējo ES fondu plānošanas perioda sākumu. Tiek prognozēts, ka valsts finansētajām investīcijām 2023. gadā būs ekspansīva ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 0,6 procentpunktiem no IKP[20]. Vienlaikus plānots, ka valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot jaunos ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2023. gadā būs bremzējoša ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 1,7 procentpunktiem no IKP. Tas ietver ietekmi, ko rada ar enerģijas cenu pieaugumu saistīto pasākumu pakāpeniska atcelšana (1,1 % apmērā no IKP).

(20) 2022. gada stabilitātes programmā tiek prognozēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts pakāpeniski samazināsies, sasniedzot 0,4 % no IKP 2024. gadā un 0,1 % līdz 2025. gadam. Līdz ar to tiek plānots, ka vispārējās valdības budžeta deficīts saglabāsies zem 3 % no IKP visā programmas aptvertajā laikā. Šajās prognozēs ir pieņemts, ka ekonomikas atveseļošana turpināsies, un ir ierēķināta ietekme, ko rada izaugsmi veicinošo samazinājumu darbības pagarināšana, kas attiecas uz solidaritātes piemaksu, kuru piemēro papildus iedzīvotāju ienākuma nodoklim, un uz sociālās solidaritātes maksājumiem. Saskaņā ar programmu sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP vēl vairāk samazināsies, proti, 2024. gadā saruks līdz 155,2 % un 2025. gadā kritīsies līdz 146,5 %. Pamatojoties uz Komisijas analīzi, parāda atmaksājamības riski vidējā termiņā šķiet augsti.

(21) Turpinot iesākto pēc reformām, kas veiktas saskaņā ar atveseļošanas un noturības plānu, izmaiņas Grieķijas nodokļu politikas satvarā varētu palīdzēt novērst investīciju trūkumu. Proti, iepriekšēju nodokļu nolēmumu sistēmas ieviešana varētu vairot juridisko noteiktību investoriem un pastiprināt pašreizējos centienus vienkāršot nodokļu sistēmu. Turklāt, kā liecina citu dalībvalstu paraugprakse, pārskatot pašreizējo fiksētas summas gada nodokli pašnodarbinātajiem (papildus iedzīvotāju ienākuma nodoklim un pievienotās vērtības nodoklim), varētu uzlabot pašnodarbināto personu nodokļu sloga struktūru, veicināt brīvprātīgu nodokļu saistību izpildi un atbalstīt investīcijas. Grieķija turpina veikt pasākumus, lai modernizētu savu valsts pārvaldi, taču tās kopējais sniegums joprojām ir zems, kas daļēji ir izskaidrojams ar problemātisko uzdevumu piesaistīt un saglabāt augsti kvalificētus darbiniekus. Atveseļošanas un noturības plānā ir iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot valsts pārvaldes efektivitāti, īpašu uzmanību pievēršot tās digitālo pakalpojumu uzlabošanai. Grieķija ne tikai īsteno savā plānā iekļautos pasākumus, bet arī pakāpeniski izveido integrētu cilvēkresursu pārvaldības sistēmu ar digitālām publiskā sektora struktūru organigrammām un visu pašreizējo amata vietu darba aprakstiem. Paredzams, ka tas atvieglos resursu sadalīšanu atbilstoši apzinātajām un prioritārajām vajadzībām. Pastāvīgo ierēdņu skaits kopumā ir saglabājies stabils, jo vēl aizvien ir spēkā princips, ka par katru aizgājušo darbinieku citu pieņem vietā, taču pagaidu darbinieku skaits

[19] Negatīvs (pozitīvs) rādītājs nozīmē, ka primāro izdevumu pieaugums (samazinājums) pārsniedz ekonomikas izaugsmi vidējā termiņā, un liecina par ekspansīvu (bremzējošu) fiskālo politiku.

[20] Tiek prognozēts, ka citiem valsts finansētajiem kapitālizdevumiem būs neitrāla ietekme, kas atbilst 0,0 procentpunktiem no IKP.

kopš 2018. gada ir strauji palielinājies – par gandrīz 25 %. Valsts pārvaldes aparāta palielināšanās varētu apturēt to, kas bija panākts, cenšoties Grieķijas algu izdevumus (salīdzinājumā ar IKP) tuvināt ES vidējam rādītājam. Ņemot vērā to, ka pagaidu amata vietām atlases process nav tik pamatīgs kā pastāvīgām amata vietām, tas ne tikai radītu fiskālo risku, bet arī varētu vājināt civildienesta ierēdņu atlases vajadzībām ieviestā jaunā atlases procesa integritāti. Pastāvīgos darbiniekus turpina pieņemt darbā pēc principa, kad par katru aizgājušo darbinieku citu pieņem vietā, turklāt kopš 2022. gada pagaidu darbinieku skaitam tiek noteikti griesti – šāds vispārējais satvars nostiprina centralizētu kontroli darbā pieņemšanā un ļaus darbinieku skaitam atgriezties pirmspandēmijas līmenī. Ja tiks īstenots paredzamais kopējā darbinieku skaita samazinājums, tas ļautu pielāgot atalgojuma līmeni noteiktām amata vietām un struktūrām, kuras tiek uzskatītas par kritiski svarīgām un kurās valsts pārvalde saskaras ar grūtībām piesaistīt un saglabāt kvalificētus darbiniekus. Tā rezultātā darba apraksts varētu tikt sasaistīts ar papildatalgojuma sistēmu vai tiktu izveidota īpaša atalgojuma sistēma konkrētām publiskā sektora struktūrām (piemēram, tirgus regulatoriem), jo šāda sistēmiska pieeja neapdraudētu vienoto atalgojuma sistēmu un atbilstu piesardzīgai fiskālajai politikai. Visbeidzot, lai gan atveseļošanas un noturības plānā ir iekļauti pasākumi aktīvas darba tirgus politikas stiprināšanai, joprojām varētu darīt vairāk, lai palielinātu jauniešu un sieviešu nodarbinātību, un atbalstīt iekļaujošu darba tirgu, kurā ir vairāk un labākas darbvietas.

(22) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktā un V pielikuma 2.2. kritērijā, atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, ko paredzēts īstenot līdz 2026. gadam. Tās palīdzēs atrisināt visas ekonomiskās un sociālās problēmas vai ievērojamu to ekonomisko un sociālo problēmu daļu, kuras Padome bija minējusi Grieķijai 2019. un 2020. gada Eiropas pusgadā adresētajos ieteikumos, kā arī attiecīgā gadījumā Grieķijai līdz plāna pieņemšanai adresētajos ieteikumos. Jo īpaši šie ieteikumi attiecas uz publisko finanšu kvalitāti un ilgtspēju; veselības aprūpes sistēmas pieejamību un noturību; aktīvu darba tirgus politiku; politiku, kas atbalsta publiskās investīcijas izglītībā, prasmēs un nodarbinātībā; pētniecību un izstrādi; drošu, viedu, ilgtspējīgu un noturīgu transportu un loģistiku; tīru un efektīvu enerģijas ražošanu un izmantošanu, tostarp atjaunīgās enerģijas un starpsavienojumu projektus; vides infrastruktūru; pilsētteritoriju atjaunošanu un valsts pārvaldes un uzņēmumu digitālo pārkārtošanos. Plānā ir iekļauts arī ievērojams skaits pasākumu, ar kuriem risina problēmas tādās jomās kā fiskālā struktūrpolitika, sociālā labklājība, finanšu stabilitāte, darba tirgus un produktu tirgi un valsts pārvaldes modernizācija un ar kuriem paplašina un papildina pēcprogrammas saistības un seko līdzi to izpildei. Plānā ietverti arī pasākumi konkurētspējas uzlabošanai un privāto investīciju veicināšanai, uzlabojot uzņēmējdarbības vidi un vienkāršojot tiesisko regulējumu. Šīs reformas papildina aizdevumu mehānisms, kas paredzēts, lai stimulētu privātās investīcijas transformējošās ekonomikas nozarēs, tostarp zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā.

(23) Paredzams, ka Grieķijas atveseļošanas un noturības plāna īstenošana sekmēs turpmāku progresu zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā. Klimata mērķu sasniegšanai paredzēto pasākumu izdevumi Grieķijā atbilst 37,5 % no plāna kopējā piešķīruma, savukārt digitālo mērķu sasniegšanai paredzēto pasākumu izdevumi – 23,3 % no plāna kopējā piešķīruma. Atveseļošanas un noturības plāna pilnīga īstenošana atbilstoši attiecīgajiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem palīdzēs Grieķijai ātri atgūties no Covid-19 krīzes radītajām sekām, vienlaikus stiprinot noturību. Lai nodrošinātu atveseļošanas un noturības plāna, kā arī citu, ārpus plāna tvēruma esošu ekonomikas un nodarbinātības politiku sekmīgu īstenošanu un rezultātā panāktu plašu līdzatbildību

par politiku programmu kopumā, joprojām ir svarīgi sistemātiski iesaistīt sociālos partnerus un citas attiecīgās ieinteresētās personas.

(24) Grieķijas atveseļošanas un noturības plānā ir izklāstīts visaptverošs pārvaldības satvars investīciju un reformu pasākumu koordinēšanai, īstenošanai un uzraudzībai. Tomēr plāna faktiskā īstenošana, kura būs cieši jāuzrauga, lielā mērā būs atkarīga no īstenošanas struktūru administratīvās un īstenošanas spējas. Paredzams, ka reģionālo un vietējo pārvaldes iestāžu, tai skaitā pašvaldības uzņēmumu, tehniskie dienesti sekmēs vairāku komponentu īstenošanu, taču to administratīvās spējas, īpaši mazākajās pašvaldībās, parasti ir ierobežotas, tāpēc būtu svarīgi vajadzības gadījumā darīt pieejamu papildu atbalstu centrālajā līmenī. Lai plāns tiktu īstenots raiti, izšķiroša nozīme būs stingru laika grafiku ievērošanai, ātrai reakcijai uz aizķeri un risinājumu rašanai. Var būt lietderīgi izveidot augsta līmeņa starpministriju darba grupu, lai novērstu aizķeri. Visbeidzot, vispārējās koordinācijas jomā būtiska loma būs Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) aģentūrai, kura ietilpst Finanšu ministrijā un kurai paredzēts piešķirt pietiekamus resursus, turklāt ir būtiski, lai ANM aģentūra cieši sadarbotos ar Koordinācijas ģenerālsekretariātu, kas ir atbildīgs par reformu pasākumu koordinēšanu.

(25) Komisija 2021. gada 29. jūlijā apstiprināja Grieķijas partnerības nolīgumu[21]. Grieķija 2021. gada oktobrī un novembrī iesniedza Eiropas Komisijai 21 kohēzijas politikas programmu. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1060 Grieķija ir ņēmusi vērā attiecīgos tai adresētos ieteikumus 2021.–2027. gada kohēzijas politikas fondu plānošanā. Tas ir priekšnoteikums no kohēzijas politikas fondiem paredzētā finansiālā atbalsta efektivitātes uzlabošanai un tā pievienotās vērtības maksimalizēšanai un vienlaikus veicina koordināciju, savstarpējo papildināmību un saskaņotību starp šiem fondiem un citiem Savienības instrumentiem un fondiem. Atveseļošanas un noturības mehānisma un kohēzijas politikas programmu sekmīga īstenošana ir atkarīga arī no to šķēršļu novēršanas, kas kavē investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās un sabalansētas teritoriālās attīstības atbalstam.

(26) Pēc tam, kad Grieķija 2018. gadā sekmīgi pabeidza Eiropas Stabilitātes mehānisma finansiālās palīdzības programmu, valstij tika piemērota pastiprināta uzraudzība saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 472/2013. Pastiprinātās uzraudzības gaitā tika novērots, kā tiek īstenotas konkrētas saistības, ko Grieķija 2018. gada 22. jūnijā uzņēmās Eurogrupā, lai pabeigtu galvenās saskaņā ar programmu sāktās strukturālās reformas. Ja saistības tiek īstenotas saskaņotajos termiņos līdz 2022. gada vidum, uz tā pamata tiek atvieglots parāds, – līdz ar to attiecībā uz Grieķiju ir sācies pēdējais šīs vienošanās gads. Kā ziņots 14. pastiprinātās uzraudzības ziņojumā, kas publicēts 2022. gada 23. maijā, neraugoties uz pandēmijas sarežģītajiem apstākļiem un pēdējā laikā Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu ekonomisko ietekmi, Grieķija ir efektīvi īstenojusi lielāko daļu politisko saistību, kas ir uzlabojušas Grieķijas ekonomikas noturību un nostiprinājušas tās finanšu stabilitāti. Tomēr daži elementi vēl nav pilnībā pabeigti. Tas jo īpaši attiecas uz valsts kadastra sistēmas pabeigšanu, kas vēl vairāk uzlabotu Grieķijas uzņēmējdarbības vidi. Pēdējos gados ir panākts ievērojams

[21] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

progress, un paredzams, ka visas kadastra sistēmas ieviešana tiks pabeigta līdz 2022. gada decembrim. Kadastra sistēmas izveide tiek atbalstīta no ES struktūrfondiem. Nesenākā pagātnē Atveseļošanas un noturības mehānismā tika paredzēts atbalsts īpašumtiesību reģistrācijas un aktu digitalizācijai. Saistībā ar kadastra projektu Grieķijai ir jāpabeidz kadastrālā kartēšana, jāsāk kadastra aģentūras darbs un jāapstiprina meža kartes, kas aptver visu valsti.

(27) Papildus ekonomiskajiem un sociālajiem problēmjautājumiem, kuru risināšana paredzēta atveseļošanas un noturības plānā, Grieķijā ir vairāki papildu problēmjautājumi, kas saistīti ar veselības aprūpi. Pacientu personīgie maksājumi Grieķijā joprojām ir lieli un veido vairāk nekā trešdaļu no kopējiem veselības aprūpes izdevumiem (35 %)[22]. Tie lielā mērā ir saistīti ar līdzmaksājumiem par zālēm un tiešajiem maksājumiem par pakalpojumiem, kas neietilpst valsts segto pakalpojumu paketē. Tas savukārt ir saistīts ar vēl aizvien salīdzinoši lielajiem (salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju) publiskajiem izdevumiem par zālēm un salīdzinoši zemajiem (salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju) izdevumiem par terapeitisko aprūpi, īpaši ambulatorajiem pacientiem. Labi funkcionējoša primārās veselības aprūpes sistēma, kura aptver visus iedzīvotājus un kurā ģimenes ārsti izsniedz nosūtījumus pie speciālistiem, var palielināt efektivitāti un piekļuvi veselības aprūpes precēm un pakalpojumiem. Lai veselības aprūpes sistēma labi darbotos, ir ļoti svarīgi pilnībā īstenot grozījumus, kuri attiecas uz primārās veselības aprūpes sistēmu un kurus paredzēts pieņemt pastiprinātās uzraudzības kontekstā. Pirms šīs reformas ir bijuši vēl citi mēģinājumi izveidot visaptverošu primārās veselības aprūpes sistēmu, tomēr tie saskārās ar problēmām īstenošanā. Tālab, lai iedzīvotājiem nodrošinātu pienācīgu un vienlīdzīgu piekļuvi veselības aprūpei, izšķiroša nozīme būs ģimenes ārstu skaita palielināšanai, kas ļautu panākt iedzīvotāju pilnīgu aptvērumu, kā arī visu iedzīvotāju reģistrēšanai.

(28) Pamatojoties uz ES valstu vai to valdību vadītāju pilnvarojumu, kas formulēts Versaļas deklarācijā, ir sagatavots *REPowerEU* plāns, kura mērķis ir pēc iespējas drīz izbeigt Eiropas Savienības atkarību no fosilo degvielu importa no Krievijas. Tālab dialogā ar dalībvalstīm tiek apzināti piemērotākie projekti, investīcijas un reformas valstu, reģionālā un ES līmenī. Šo pasākumu mērķis ir samazināt vispārējo atkarību no fosilajām degvielām un pārorientēt fosilo degvielu importu prom no Krievijas.

(29) Saskaņā ar 2020. gada datiem naftas un gāzes īpatsvars Grieķijas energoresursu struktūrā atbilst attiecīgi 50 % un 24 %. Grieķijas atkarība no Krievijas naftas[23] un gāzes importa ir nedaudz zemāka par ES vidējo rādītāju, kas ir 26 % jēlnaftai un 39 % gāzei, – šīs valsts rādītāji ir attiecīgi 18 % un 44 %[24]. 87 % no Grieķijas ogļu importa nāk no Krievijas, bet iekšzemē tā iegūst daudz lignīta. Lai samazinātu atkarību no

---

22 Skaitļi no 2019. gada un daļēji no ziņojuma "Veselības stāvoklis Eiropas Savienībā. Grieķija: valsts veselības profils", ESAO, 2021. gads (https://www.oecd.org/health/greece-country-health-profile-2021-4ab8ea73-en.htm).

23 *Eurostat* (2020), Krievijas importa īpatsvars kopējā jēlnaftas importa apjomā. Aprēķinot ES27 vidējo rādītāju, izmantotais kopējais imports ir imports no valstīm ārpus ES27. Attiecībā uz Grieķiju imports ietver arī ES iekšējo tirdzniecību. Jēlnafta neietver rafinētus naftas produktus. Ievērojama daļa no Grieķijas kopējā naftas importa ir naftas rafinēšanas rūpnīcu izejvielas. Attiecībā uz tām Grieķija ir ļoti atkarīga no Krievijas importa, un 86 % no kopējā naftas rafinēšanas rūpnīcu izejvielu importa ir no Krievijas.

24 *Eurostat* (2020), Krievijas importa īpatsvars kopējā dabasgāzes un akmeņogļu importa apjomā. ES27 vidējā rādītāja aprēķinā izmantotais kopējais imports ir imports no valstīm ārpus ES27. Attiecībā uz Grieķiju imports ietver arī ES iekšējo tirdzniecību. Jēlnafta neietver rafinētus naftas produktus.

Krievijas gāzes un dažādotu savu energoresursu struktūru, virzoties tālāk no fosilajām degvielām, kā arī izpildītu savu apņemšanos līdz 2028. gadam pakāpeniski izbeigt elektroenerģijas ražošanu no lignīta, Grieķija varētu turpmāk veikt vairākus pasākumus, kas papildina un pārsniedz valsts atveseļošanas un noturības plānā iekļautās investīcijas un reformas. Pirmkārt, Grieķija varētu straujāk izvērst atjaunīgo energoresursu ieviešanu un paātrināt organizētas tirgus platformas izveidi, kas veicinātu divpusēju līgumu slēgšanu par atjaunīgo energoresursu enerģijas iepirkšanu. Apstiprinot Grieķijas atveseļošanas un noturības plānā iekļautās reformas, tiks samazināti šķēršļi investīcijām atjaunīgo energoresursu jomā. Grieķijai ir iespēja sākt attīstīt ūdeņraža infrastruktūru, jo īpaši Grieķijas ostās, lai atvieglotu ūdeņraža transportēšanu. Grieķijas tirdzniecības flote varētu sekmēt šādu zaļo energonesēju transportēšanu uz Grieķiju un tālāk uz citām ES dalībvalstīm. Varētu paātrināt un paplašināt tīkla operatoru plānotās investīcijas infrastruktūrā, īpaši attiecībā uz apakšstaciju izveidi. Varētu arī samazināt vidējo laiku, kas tīkla operatoriem vajadzīgs, lai izskatītu un pabeigtu jaunu atjaunīgās enerģijas iekārtu pieslēguma noteikumus. Izveidojot papildu elektroenerģijas starpsavienojumus ar kaimiņvalstīm, būtu iespējams tīklā integrēt vairāk atjaunīgo energoresursu enerģijas. Grieķijai ir jāpaātrina gāzes maršrutu dažādošana, ātri pabeidzot iesāktos investīciju projektus, kas jau ir krietni pavirzījušies uz priekšu. Tiek ieteikts investīcijas jaunā gāzes infrastruktūrā un tīklos pēc iespējas veikt tā, lai nodrošinātu atbilstību nākotnes prasībām, sekmējot ilgtermiņa ilgtspēju, ko nākotnē nodrošinātu pārprofilēšana uz ilgtspējīgām degvielām. Treškārt, Grieķija varētu palielināt pašreizējo energotaupības pasākumu darbības jomu un vērienu un samazināt augsto enerģētiskās nabadzības līmeni (17,1 % 2020. gadā), tostarp pēc vajadzības izmantojot kohēzijas politikas līdzekļus, lai, piemēram, atjaunotu ēku fondu. Esošos tirgus šķēršļus, kas ierobežo renovācijas tvērumu konkrētos segmentos, varētu mazināt ar mērķtiecīgiem likumdošanas un finanšu stimuliem. Lai Grieķija atbilstu "Gatavi mērķrādītājam 55 %" mērķiem, būs vēl vairāk jāpalielina ieceru vērienīgums siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai un atjaunojamo energoresursu enerģijas un energoefektivitātes rādītāju paaugstināšanai. Turklāt pārvadājumu nozarē, kas joprojām ir ļoti atkarīga no naftas, ir jāpaātrina dekarbonizācija, veicinot ilgtspējīgu mobilitāti, tostarp sabiedriskā transporta un dzelzceļa projektus.

(30) Paātrināta pārkārtošanās uz klimatneitralitāti un atteikšanās no fosilajām degvielām vairākās nozarēs radīs ievērojamas pārstrukturēšanas izmaksas, taču, lai mazinātu pārkārtošanās sociālekonomisko ietekmi vissmagāk skartajos reģionos, Grieķija var kohēzijas politikas ietvaros izmantot Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu. Turklāt, lai uzlabotu nodarbinātības iespējas un stiprinātu sociālo kohēziju, Grieķija var izmantot Eiropas Sociālo fondu Plus.

(31) Padome ir izskatījusi 2022. gada stabilitātes programmu, ņemot vērā Komisijas veikto novērtējumu, un tās atzinums[25] ir atspoguļots 1. ieteikumā.

(32) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot atveseļošanas un noturības plānus, lai īstenotu ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. Attiecībā uz Grieķiju tas ir jo īpaši atspoguļots 1. un 2. ieteikumā.

[25] Atbilstīgi Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktam.

(33) Padome ir izskatījusi 2022. gada valsts reformu programmu un 2022. gada stabilitātes programmu, ņemot vērā Komisijas sagatavoto padziļināto pārskatu un šo novērtējumu. Padomes ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti 1., 2. un 4. ieteikumā. 1. un 2. ieteikums arī palīdzēs īstenot eurozonai adresēto ieteikumu, jo īpaši pirmo, otro un ceturto eurozonai adresēto ieteikumu. 1. un 2. ieteikumā minētā fiskālā politika cita starpā palīdz novērst nelīdzsvarotību, kas saistīta ar lielo valsts sektora parādu un nepilnīgu ārējo līdzsvarošanu, vienlaikus arī palīdzot risināt augstā bezdarba un zemās potenciālās izaugsmes problēmu. 4. ieteikumā raksturotā politika cita starpā palīdz novērst neaizsargātību, kas ilgtermiņā saistīta ar lielu ārējo parādu,

AR ŠO IESAKA Grieķijai 2022. un 2023. gadā rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, ka 2023. gadā tiek īstenota piesardzīga fiskālā politika, jo īpaši, ierobežojot valsts finansēto kārtējo izdevumu pieaugumu, lai tas nepārsniegtu vidēja termiņa potenciālās izlaides pieaugumu, ņemot vērā to, ka turpinās pagaidu un mērķorientēta atbalsta sniegšana pret energocenu kāpumu visneaizsargātākajām mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kā arī personām, kas bēg no Ukrainas. Būt gatavai kārtējos izdevumus pielāgot mainīgajai situācijai. Palielināt publiskās investīcijas, kas sekmēs zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, tostarp izmantojot ANM, *REPowerEU* un citus ES fondus. Laikposmā pēc 2023. gada īstenot fiskālo politiku, kuras mērķis ir panākt piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli un nodrošināt ticamu un pakāpenisku parāda samazināšanu un fiskālo ilgtspēju vidējā termiņā, izmantojot pakāpenisku konsolidāciju, investīcijas un reformas. Balstoties uz reformām, kas veiktas kā daļa no atveseļošanas un noturības plāna, uzlabot nodokļu sistēmas spēju veidot investīcijām labvēlīgu vidi, ieviešot iepriekšēju nodokļu nolēmumu sistēmu, un pārskatīt pašnodarbināto personu nodokļu sloga struktūru. Nodrošināt valsts pārvaldes efektivitāti, nodrošinot gan tās spēju piesaistīt vajadzīgās prasmes, gan saskanību ar vienoto algu sistēmu.

2. Turpināt atveseļošanas un noturības plāna īstenošanu, ievērojot Padomes 2021. gada 13. jūlija īstenošanas lēmumā iekļautos atskaites punktus un mērķrādītājus. Drīz pabeigt sarunas ar Komisiju par 2021.–2027. gada kohēzijas politikas plānošanas dokumentiem, lai sāktu to īstenošanu. Pabeigt vēl nepabeigtās reformas, kas tika īstenotas pastiprinātas uzraudzības ietvaros, tostarp kadastra sistēmas reformu.

3. Pabeigt primārās veselības aprūpes reformas ieviešanu saskaņā ar pastiprinātās uzraudzības gaitā grozīto satvaru, tostarp nodrošinot personālu visās primārās veselības aprūpes nodaļās, panākot iedzīvotāju reģistrēšanos un ieviešot sistēmu, kad norīkojumus pie speciālistiem izraksta ģimenes ārsti, – tādējādi tiktu nodrošināta pienācīga un vienlīdzīga piekļuve veselības aprūpei.

4. Samazināt vispārējo atkarību no fosilajām degvielām un dažādot fosilo degvielu importu, paātrinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu un attīstot infrastruktūru, kas ļautu izmantot atjaunīgo ūdeņradi. Risināt arī atkarības problēmu, nodrošinot pietiekamu elektrotīklu un starpsavienojumu jaudu, kā arī gāzes starpsavienojumus un dažādojot gāzes piegādes maršrutus. Stiprināt energopakalpojumu tirgus satvaru un aktīvāk īstenot energoefektivitāti veicinošus pasākumus, izmantojot reformas un tirgus stimulus, lai atbalstītu ēku un transporta nozares dekarbonizāciju, jo īpaši veicinot elektromobilitāti.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs